

PRO SOS

..... HANKE

Sosiaalisen kuntoutuksen ja aikuissosiaalityön suhde – kokemuksia PRO SOS – hankkeessa

Tuloksekas, vaikuttava sosiaalinen
kuntoutus –seminaari
Hämeenlinna 26.11.2018

Hankejohtaja Jutta Paavola ja
projektikoordinaattori Tiina
Hämäläinen
23.11.2018

PRO SOS –hankkeen Kärkitekemat (10) + (1)

1. Palvelutarpeen arviointi
2. Kykyviisari
3. Taloussosiaalityö
4. Maakunnallistuva sosiaalityö
5. Kela-kuntamalli
6. Sosiaalinen kuntoutus
7. Yhteiskehittäminen
8. Toiminnallisuus ja ryhmämuotoisuus sosiaalityössä (pelillisuus ja leikillisuus)
9. Jalkautuva sosiaalityö ja matalan kynnyksen palvelut
10. Omatyöntekijäisyys ja erityisen tuen tarpeessa olevat
11. Sosiaalinen raportointi

**PRO
SOS**
..... HANKE

Sosiaalisen kuntoutuksen kärkiteemasta

- **Sosiaalisen kuntoutuksen kärki kytkeytyy hankkeessa erityisesti tavoitteisiin luoda uusia ja vaikuttavia toimintamalleja ja -käytäntöjä sosiaalityöhön sekä vahvistaa erilaisten toiminnallisten lähestymistapojen ja ryhmätoimintojen sekä yhteistyöverkostojen tavoitteellista hyödyntämistä sosiaalityössä.**
- **Kehittämistyössä jäsennetään sosiaalityön ja sosiaalisen kuntoutuksen suhdetta (huomioiden erityisesti sote-palveluiden järjestämisen ja tuottamisen erottaminen rakenneuudistuksessa), kartoitetaan sosiaalisen kuntoutuksen palveluita osahankealueilla tulevan maakunnallisen sosiaalityön hyödyksi sekä hyödynnetään sosiaalisessa kuntoutuksessa ja sen kehittämisessä leikillisyyden ja pelillisyyden elementtejä.**

Mieleen palautus

- Sosiaalihuollon ja sosiaalityön (myös sosiaalisen kuntoutuksen) ensisijainen tehtävä:
 - Hyvinvoinnin ylläpitäminen ja edistäminen
 - Erityinen velvollisuus niiden kohdalla, joilla se on vaarantunut (heikompiensaisten turvaaminen)
- Sosiaalihuoltolain ja muiden erityislakien TOIMEENPANO (tekeminen)
 - Tulokulmana hallinta ja hallintopainotteinen sosiaalityöhön ja sosiaaliseen kuntoutukseen, lakia tulkitseva
 - Siksi jako sosiaalityö/ sosiaalinen kuntoutus on kiinnostava

**PRO
SOS**
..... HANKE

Väittäämä 1: Sosiaalinen kuntoutus

Sosiaalisella kuntoutuksella (sosiaalipalveluilla) vastataan ihmisten tuen tarpeisiin (§ 14)

- Ei vain työllistymistä koskevat tuen tarpeet vaan koko elämän kirjo
- Jokapäiväisestä elämästä selviytyminen

Sosiaalisella kuntoutuksella erityisesti (§ 17)

1) sosiaalisen toimintakyvyn vahvistamiseksi, jotta selviäisi jokapäiväisestä elämästä, jotta voisi asua, jotta pärjäisi taloudellisesti jne...

2) Syrjäytymisen torjumiseksi

3) Ja osallisuuden edistämiseksi

Näiden kaikkien kolmen kriteerin täyttyminen

**PRO
SOS**
..... HANKE

Väittäämä 2: Sosiaalinen kuntoutus

- Sosiaalisella kuntoutuksella (sosiaalipalveluilla) vastataan eri ikäisten ihmisten tuen tarpeisiin (§ 14)
 - Esim. erityislasten ryhmät, ikäihmisten päivätoiminta?

Väittäämä 3: Sosiaalinen kuntoutus

- Sosiaalinen kuntoutus on tehostettua sosiaalityötä tai –ohjausta (§17)
 - Tavallinen (?) sosiaalityö ja –ohjaus on ”tavallista tukea”
 - Voimmeko määritellä tavallisen tuen 1x/kk:ssa?
 - Sosiaalinen kuntoutus rajattu ”toimenpide”; aika, määrä
- Suunnitelmallisen sosiaalityön työkalu

Väittäämä 4: Sosiaalinen kuntoutus on sosiaalipalvelu

- Edellyttää SHL palvelutarpeen arviointia sosiaalityössä (mikä tarve?) ja asiakassuunnitelmaa
 - Sosiaalisen kuntoutuksen arviointia ei ole olemassa! (ei arvioida asiakkaan sosiaalisen kuntoutuksen tarvetta yksistään)
 - Sosiaalisen kuntoutuksen ja sen tarvitseman toteutuksen (esim. yksilö- vai ryhmämuotoisuus) pohdinta sisältyy palvelutarpeen arviointiin → mistä asiakas hyötyy?
- Edellyttää päätöstä vaikka olisi ”itse tuotettua”

Väittäämä 5: Asiakassuunnitelma voi sisältää myös muuta sosiaalisesti kuntouttavaa toimintaa

Sosiaalisen kuntoutuksen jäsennostapa PRO SOS -silmin

	Sosiaalinen kuntoutus sosiaalipalveluna (SHL § 11-14)	Hyvinvointia edistävät palvelut (SHL § 1 mom. 3 ja luku 2)
Tehtävä	Sosiaalipalvelu	HYTE-toiminta
(Maakunnan) sosiaalityön osallistumisen/järjestämisen/tuottamisen peruste	Sosiaalityö	Hyvinvointityö
	Asiakaskohtainen sosiaalityö	Hyvinvoinnin edistäminen ja rakenteellinen sosiaalityö
Kohde	Yksittäinen asiakas	Kansalaiset, Yhteisöt, Yhteiskunta
Kertyvä aineisto	Syntyy asiakkuus sosiaalihuoltoon	Ei synny asiakkuutta sosiaalihuoltoon
	Asiakasasiakirjat; suunnitelmat, päätökset, hankintapäätökset	Tiedontuotanto ja vaikuttaminen, kansalaisryhmien hyvinvoinnin edistäminen, ohjaus yksilökohtaiseen sosiaalityöhön tarvittaessa
Järjestämisperuste	Sosiaalinen kuntoutus sosiaalipalveluna, jolla vastataan yksittäisen asiakkaan palvelutarpeeseen.	Sosiaalinen kuntoutus toimintana
	Yksittäisen asiakkaan palvelutarve	Esim. asiakasryhmän (maahanmuuttajat, romanit, nuoret, ikäihmiset, työssäkäyvät, työttömät) riskiryhmän (paljon päihteitä käyttävät, yksinhuoltajat) tai asukasalueen (asemansettu, kirkonkylä) hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen; "matalan kynnyksen" mestat
Toteutus	Yksilökeskeinen työote	Kansalaiskeskeinen työote
	Perhekeskeinen työote,	Ryhmämuotoinen työote
	Ryhmämuotoinen työote	

Miksi ymmärtäminen tärkeää?

- Asiakkaan oikeus saada päätös
- Raha liikkuu...kenellä on kunnassa/maakunnassa oikeus päättää rahan käyttämisestä?
 - Viranhaltija?
 - Tilaajan ja tuottajan erottaminen : sosiaalityöntekijä/-ohjaaja arvioi, tilaa palvelun ja hankkii tai tuottaa osin itse tehostetun avun (voiko?)
- Asiakaskohtaisen tiedon kertyminen

**PRO
SOS**

..... HANKE

Villen sosiaalisen kuntoutuksen polku

Case-tapaus, PHHYKY

Tiina Hämäläinen
23.11.2018

Kela

Villelle myönnetään toimeentulotukea 4kk.

Virkailija havaitsee Villellä sosiaalihuollon palvelun tarvetta;
mm. vuokranmaksu- ja muita laskurästejä sekä hankaluutta lomakkeen täyttämisessä.

Virkailija tekee Villen suostumuksella sähköisen ilmoituksen sosiaalihooltoon
(SHL 35 §)

Perhe- ja sosiaalipalvelut Työikäisten palvelut

- Palveluneuvoja kirjaa asian vireilletulon (SHL 34 §)
- Yhteydenotto käsitellään tiimissä
- Villellä huomataan olleen aiempi jälkihuollon asiakkuus sosiaalihuollossa. Stt ottaa kopin Villestä.

Stt ottaa yhteyttä Villen ja sopii tapaamisen

Perhe- ja sosiaalipalvelut Työikäisten palvelut

- Stt ja Ville tapaavat 2 krt ja keskustelevat Villen elämäntilanteesta (kartoittavat Villen toimintakykyä, vahvuuksia ja tuen tarvetta).

Stt ehdottaa
Vilille Nosteen
sos.kunt.
ohjaajan
tapaamista ja
Elokuva-ryhmää

Stt tekee Vilille yhdessä
tämän kanssa PTA:n,
(SHL 36 §)
jonka myötä hänelle nimetään
omatyöntekijä.
(SHL 42 §)

Villen asiakkuus
sosiaalihuollossa jatkuu,
ja omatyöntekijä laatii
yhdessä Villen kanssa
asiakassuunnitelman.
(SHL 39 §)

Perhe- ja sosiaalipalvelut
Työikäisten palvelut
Sosiaalinen kuntoutus
#Noste

Omatt., Ville ja Nosteen työntekijä tapaavat ja keskustelevat Villen tuen tarpeesta ja toiveista.

- Nosteen työntekijä kertoo Villelle lisää elokuvaryhmästä ja ehdottaa lisäksi hlökohtaista tukea Villen arjen hallintaan (*tukea laskujen hoitamiseen, vuorokausirytmien ja taloustöiden hoitamiseen*). He laativat yhdessä toteuttamissuunnitelman ja kirjaavat tavoitteet Villen sosiaaliseen kuntoutukseen.
- Seuraava tapaaminen sovitaan 3 kk:n päähän.

Omatt. tekee Villelle päätöksen sosiaalisesta kuntoutuksesta. (SHL 38 §)

Perhe- ja sosiaalipalvelut
Työikäisten palvelut
Sosiaalinen kuntoutus
#Noste

- Ville osallistuu elokuva-ryhmään 1 krt/vko
- Nosteen sosiaaliohjaaja opastaa Villeä tämän kotona 1 krt /vko mm. laskujen hoidossa, taloustöiden hoitamisessa ja säännöllisen vuorokausirytmien saamisessa.
- He keskustelevat myös Villen vahvuuksista, kiinnostuksen kohteista ja toiveista tulevaisuuden suhteen.

Perhe- ja sosiaalipalvelut Työkäisten palvelut

Sosiaalinen kuntoutus

#Noste

Elokuvaryhmä päättyy (3 kk:n jälkeen).

- Omatt., Nosteen työntekijä ja Ville tapaavat sovitusarviointipalaverissa ja keskustelevat Villen sos.kunt. tavoitteiden toteutumisesta ja jatko-suunnitelmista.
- Toteavat yhdessä tavoitteiden toteutuneen melko hyvin.
- Nosteen työntekijä ehdottaa Villelle kuntouttavaa työtoimintaa 3 krt/vko PHSPS:n mediapajassa. Ville kiinnostuu asiasta, ja tapaaminen sovitaan pajan ohjaajan kanssa.
- Villen ohjautuu kuntouttavaan työtoimintaan. Asiakkuus sosiaalihuollossa ja omatyöntekijän kanssa jatkuu.
- Omatt, Ville ja TE-palvelujen tekevät yhdessä Villelle aktivointisuunnitelman.

Sosiaalinen
kuntoutus päättyy
Villen osalta.

Villen
Asiakassuunnitelmaa
päivitetään ja asiakkuus
sosiaalihuollossa jatkuu.
(SHL 39 §)

PRO SOS

Uudenlaista sosiaalityötä
yhdessä rakentamassa

•••••••• HANKE

23.11.2018

PRO SOS

Uudenlaista sosiaalityötä
yhdessä rakentamassa

..... HANKE